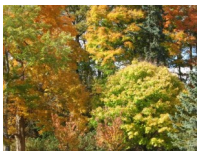
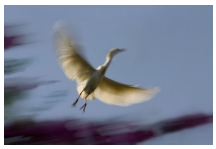
בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ג', ב' בכסלו תשע"א (09 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

השליחות והשאלה

"וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיָן עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת-עֵשָׂו בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי. וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי. וְעַתָּה שָׂא-נָא כֶלְיְךָ תְּלִיְךָ וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צידה (צַיִד). וַעֲשֵׂה-לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִי--וְאֹכֵלָה בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת. וְרִבְקָה שֹׁמַעַת--בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל-עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד לְהָבִיא. וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי אֶת-אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל-עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר. הָבִיאָה לִי צַיִד וַעֲשֵׂה-לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי ה' לִפְנֵי מוֹתִי. וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי--לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֹתָךְ. לֶךְ-נָא אֶל-הַצֹּאן וְקַח-לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי עִזִּים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב. וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק. אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה. וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קִלְלָתְךָ בְּנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח-לִי. וַיֵּלֶךְ..."
[בראשית כ"ז 1-14]

מפסוקים אלה, הכתובים בפרשת השבוע, פר' "תולדות", אנו למדים על השליחות הלא-פשוטה שרבקה אמנו הטילה על בנה יעקב בשעה שבעלה, יצחק, ביקש לברך את בניו. היא מבקשת מיעקב להקדים את אחיו את עשו בהבאת 'מטעמים' לאביו כדי שהוא, יעקב, יקבל את ברכת הבן-הבכור. ב-2 פסוקים רבקה מצוה את יעקב לעשות דבר שכל-כך מתנגש עם נשמתו ("תתן אמת ליעקב" [מיכה ז' 20] - המידה של יעקב היא **אמת**), אלא כיבוד הורים מחייב אותו לעשות כן. ואז שואל יעקב שאלה – טבעית לכאורה, אך עצם שאילת השאלה היא חשובה ביותר בקבלתו את השליחות על עצמו: "אולי ימושני אבי ... והבאתי עלי קללה ולא ברכה" האם רבקה לא היתה יכולה להשיב לו על שאלתו עוד לפני ששאל? הרי היא אמרה לו בדיוק מה לעשות. היא יכלה לצפות שהוא יפחד בגלל מה שנראה לו תרמית מסויימת... יכלה כן יכלה לענות לו מלכתחילה, ולתניח את דעתו מכל ספקותיו.
למה לא עשתה כך?

ועוד -
בפרשה הקודמת, פר' "חַיֵּי שָׂרָה", בשעה שאברהם אבינו מצוה את עבדו הנאמן אליעזר ללכת לארץ מולדתו לפדן-ארם למצוא אשה לבנו יצחק, התורה רושמת בפסוקים הללו את השיחה ביניהם:
"וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וה' בֵּרַךְ אֶת-אַבְרָהָם בַּכֹּל. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ שִׂים-נָא יָדְךָ תַּחַת יַרְכִּי. וְאַשְׁבִּיעֲךָ--בַּה' אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹקֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ. כִּי אֶל-אַרְצִי וְאֶל-מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה

"קוּמָה אֱלֹקִים, שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי-אַתָּה תִנְחַל בְּכָל-הַגּוֹיִם. " [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ב' בכסלו תשע"א (09 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לְבְנִי לְיִצְחָק. וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא-תֹאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת-בִּנְךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יָצָאתָ מִשָּׁם. וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן-תָּשִׁיב אֶת-בְּנִי שָׁמָּה."
[שם כ"ד 1-8]

ושוב אנחנו רואים כי אחרי שאברהם אומר לו 2 ציווים, האחד לא לקחת לאשה מישהי מבנות כנען, והשני ללכת אל ארץ מולדתו למצוא את האשה שם, שואל השליח, מה אם היא לא רוצה לבוא??? כלום אברהם לא היה יכול לצפות לשאלה כזו ולהשיב עליה מלכתחילה?

ועוד -
בפרשה הקודמת לזו (מלפני שבועיים), פר' "וַיֵּרָא", שליחות אחרת... בשעה שאברהם אבינו הולך עם בנו עם יצחק להעלותו על המזבח,
"וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹקִים נִסָּה אֶת-אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי. וַיֹּאמֶר קַח-נָא אֶת-בִּנְךָ אֶת-יְחִידְךָ אֲשֶׁר-אָהַבְתָּ אֶת-יִצְחָק וְלֶךְ-לְךָ אֶל-אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ. וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר ... וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל-יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה. וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹקִים יִרְאֶה-לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו."
[שם כ"ב 1-8]

§§§§§§§§§§§§§§§§§§

בגיל רך לומד כל ילד לספור את המספרים הראשונים שלו – 1, 2, 3, ... ואולם, כל המספרים בעולם בנויים מ-10 ספרות, החל מ-0 וכלה ב-9. אין צורך ליותר מזה. בעוד שאין זה המועד לפרט (ועוד נוהג כך במקומות מסויימים...) כיצד נהג העולם לפני העידן המודרני, הנשען על מערכת מספרים עשרונית, אך נסתפק בעובדה כי כמעט כל העולם אימץ את המערכת הזו גם לחשבון וגם למדידה.

וכך סופרים – 1, 2, 3, וכו' עד שמגיעים ל-9. משם מוסיפים ספרה וממשיכים לספור – 10, 11, 12, וכו' עד שמגיעים ל-19. מ-20 והלאה ועד שמגיעים ל-99, כל המספרים הם דו-ספרתיים כאשר בכל 10 מספרים ה"קידומת" מתחלפת, מ-20 ל-30 ומ-30 ל-40 וכן הלאה.

מלבד שמדהים הדבר שממעט כל-כך הספרות בנוי כל עולם המספרים ממינוס אין-סוף עד לאין-ספור ואין-סוף, מסתבר שיש דבר ייחודי בקבוצה קטנה אחת שבתוך המספרים הללו, והיא קבוצת המספרים מ-11 ועד 19, מספרי ה"עשׂרה". כל המספרים שלפני 10, כאמור, הם חד-ספרתיים – ומייצגים בכך את המרכזיות של ה"אני". לתינוק, לרך הנולד, יש צרכים – הוא צריך לשתות ולאכול, הוא צריך שיחליפו לו, הוא זקוק לנשיקות וחיבוקים, ולהרבה, הרבה "תשומי"! בעיניו, אין דבר חשוב יותר מעצמו, כי הוא אינו יכול לספק לעצמו את הצרכים שלו, ולכן זקוק הוא לעזרת המשפחה, שלדעתו [אילו היתה לו דעת] הוא יושב במרכזה. [אגב, הדבר הזה הוא סימטרי – גם בקצה השני של החיים, אנחנו שוב זקוקים לעזרה זו...] מרכזיות ה"אני" בעולמו של הצעיר מתבטאת (משום-מה) בגילאים החד-ספרתיים שלו.

כאשר הוא מגיע לגיל 10, הוא מתחיל להרגיש שאולי הוא חלק ממשהו אחר, משהו גדול יותר מעולמו האישי שלו. ועדיין אינו יודע בדיוק מה זה ואיך הוא מתחבר אליו. עכשיו הוא מתחיל לחפש – את הזהות האישית, הפרטית שלו ומכאן נקודות החיבור בינו לבין הכלל. לכן, גילאים האלה הם כבר דו-ספרתיים – 11, 12, 13... מספרים אלה מורכבים הם מספרת הפרט – ספרת האחדות – וספרת הכלל – ספרת העשרות. אך, אם נשים לב, בקבוצה המיוחדת הזאת, ספרת הפרט **מקדימה** את ספרת הכלל: **אחת**-עשרה, **שתים**-עשרה וכו'. [דבר זה נכון אגב בכמה וכמה שפות, דבר שמוכיח, לע"ד, העומק שיש ברעיון...] כי בגילאים האלה, בשנים האלה – בעוד שהנער המתבגר מחפש את החיבורים שלו לכלל, אך הוא עדיין שרוי בחשיבות היתרה של ה"אני". לכן, הפרט לפני הכלל, ה"אני" לפני

"קוֹמָה אֱלֹקִים, שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי-אַתָּה תִנְחַל בְּכָל-הַגּוֹיִם. " [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום <u>שלישי</u> בשבת
בשׂמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', ב' בכסלו תשע"א (09 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כולם, אבל ה"אני" הזה מחפש בשנות ההתבגרות שלו להתחבר. הוא רוצה לדעת, כחלק מהזיהוי העצמי, מה חלקו הייחודי בתוך החברה הכללית.

אלה שנות ה"טיפש-עשרה" שלו. אך ה"טיפש" זה לא הוא. הוא פשוט מבולבל בחיפושים שלו, וזה דורש את תקופת השנים הללו כדי שהתמונה תתבהר לו. היה עוזר אילו החברה הכללית היתה משדרת לו מסרים ברורים. אך כאשר גם החברה טרם הגדירה את זהותו העצמית שלה, קשה שבעתיים על הנער המתבגר בחיפושים שלו.

"**הכל מסתדר**" עד שהוא מגיע להחלפת הקידומת הבאה – לגיל 20. מכאן ואילך, גילו עדיין מתבטא בשני חלקים – הכלל והפרט. אלא שמכאן, מגיל 21, שמו של המספר **מתחיל עם החלק הכללי**, העשרות, ה-עשרים ו... . דבר זה נותן ביטוי לעובדה שיש זיהוי פרטי לכל אחד מאיתנו, ויש לנו הזהות הכללית, חלקנו בתוך החברה בה אנחנו יושבים ואליה אנחנו תורמים. אלא שבעיני הכל, חשיבות הכלל עולה על זו של הפרט.

חודש טוב ושמח ושבת שלום ומבורך
ברברה ומרדכי

"קוּמָה אֱלֹקִים, שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי-אַתָּה תִנְחַל בְּכָל-הַגּוֹיִם. " [תהלים פ"ב 8]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל